

T. M. M. O. B.

Ziraat Mühendisleri Odası Yayınları

Sıra No. 31

GAYE DIŞI KULLANILAN ZİRAAT ARAZİSİ

A N K A R A

1 9 6 9

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI YAYINLARI

Sıra No.	Yayının Adı	Fiatı
1	Toprak Reformu (1960)	—
2	Ziraî Dâvalarımız (1) (Toprak Reformu) 1961 (Mevcu- du kalmamıştır.)	—
3	Ziraî Dâvalarımız (2) (Türkiye Ziraatı hakkında görüş- ler) 1962	—
4	Çeltik Ziraatı ve Pirinç Fiatları, 1962	—
5	Ziraî Dâvalarımız (3) (Türkiye Ziraatı hakkında görüş- ler) 1962	20
6	Hububat Fiatları, 1962	—
7	Toprak Mahsulleri Ofisi Reorganizasyonu, 1963	—
8	Hububat Fiatları, 1963	—
9	Türkiye'nin Ziraî Bölgeleri, 1964	20
10	Ziraî Dâvalarımız(4) (Türkiye Ziraatına ait görüşler 1964	
11	Toprak Reformu Semineri, 1964	5
12	Türkiye Hayvancılığı Problemleri, 1964	5
13	Türkiye'de Ziraî Kredi ve Problemler, 1964	5
14	Mer'a Vejetasyonunun Teşekkülü, Kompozisyonu ve Bo- zulması	3
15	Dünya Turunçgil Ziraatında Türkiye'nin Yeri ve Üzerin- de Öncelikle Durulması Gereken Başlıca Problemlerimiz	3
16	Türkiye'de Su Kaynaklarının Geliştirilmesi ve Problemleri	5
18	Tarımda Ortakçılık ve Kiracılık	5
19	Ziraî Dâvalarımız (5) (Türkiye Ziraatına Ait Görüşler)	10
20	XI. Genel Kurul Faaliyet Raporu	—
21	Mer'alarımızla İlgili Problemler ve Çözüm Yolları	5
22	Türkiye'de Ziraî Vergiler	6
23	Zir. Müh. Odası Talimatları ve Zir. Müh. liği. Kanunu ...	—
24	Bilirkişi Rehberi	40
25	XII. Genel Kurul Faaliyet Raporu	—
26	Türkiye Ziraat Mühendisliği I. Teknik Kongresi (2 cilt)	50
27	Türkiye Tarımında Hayvancılık Problemleri ve Çözüm Yolları	—
28	XIII. Genel Kurul Faaliyet Raporu	—
29	XIV. Genel Kurul Faaliyet Raporu	—
30	Türkiye Tarımının Mekanizasyon problemleri ve çözüm Yolları	—

Not : Yukarıdaki fiatlar meslek harcı şahıslar içindir. Üyelerimize bunlar 1/4 kıymeti ile satılır. Ancak, Türkiye Hayvancılığı ve Problemleri ile Türkiye'de Ziraî Kredi ve Problemleri üyelerimiz için 2,5 TL. sıdır. Türkiye Ziraat Mühendisliği I. Teknik Kongresi adlı neşriyatımızda indirim yoktur.

T. M. M. O. B.

Ziraat Mühendisleri Odası Yayınları

Sıra No. 31

GAYE DIŞI KULLANILAN
ZİRAAT ARAZİSİ

A N K A R A
1 9 6 9

KONUNUN TANITILMASI :

Tabii bir kaynak olan toprak, esas itibariyle, kayaların parçalanma mahsulleri ile çeşitli miktarlarda organik materyalin karışmasından meydana gelmekte, içinde ve üzerinde geniş bir canlılar alemi barındırmakta ve canlılar için besin kaynağı olmaktadır.

Toprak varlığı, çeşitli faktörlerin tesiri altında ve binlerce yıl ile ifade edilebilecek bir zaman süresi içinde oluşmaktadır. Bu oluşumun süratlendirilmesine imkân yoktur. Ohalde toprak varlığının arttırılması da mümkün değildir ve sınırlı olan bu kaynağı korumak ve kabiliyet hudutları dahilinde bilgili ve plânlı bir şekilde kullanmak zorunluğu vardır.

Devlet İstatistik Enstitüsü yayınlarına göre Türkiye'de arazilerin 1963 yılındaki kullanma şekli ve sahaları aşağıda gösterilmiştir.

Tarla arazisi	23.913.000 Hektar
Bağ-Bahçe arazisi	2.207.000 »
Çayır ve mer'a arazisi	28.257.000 »
Orman arazisi	10.584.000 »
Tarıma elverişli olmayan arazi	13.097.000 »
	<hr/>
	78.058.000 »

Tarla arazimizin 8 milyon hektar kadarı iyi vasıflı ziraat arazisi durumundadır. 1950 lerden beri bir kısım mer'alar sürülmek suretiyle tarla arazisi haline getirilmiş ise de, bu arazilerin daha ziyade marjinal araziler olması dolayısıyla, ziraat istihsaldeki artış, Tarla arazisindeki artış nisbetinde olmamıştır. Diğer taraftan 1960 yılından itibaren tarla arazisindeki genişleme hızı, nüfustaki artış hızından daha az olmuş, beher 100 nüfusa düşen ziraat arazisi 1956 yılında 98 hektar iken 1963 yılında 86 hektara düşmüştür. **Görülüyor ki, mer'a arazisinden açmak suretiyle de artık tarla arazisi kazanacak durumda değiliz.**

Dünyada, özellikle kalkınmakta olan ülkelerde nüfus artışı hızı tarımsal prodüktivite hızının üstünde olmakta ve nüfus, yaşama limitlerine ulaşmaktadır. Memleketimizde toparlak olarak % 3

nüfus artışı devam ettiği sürece, birim araziden azami verim alma tedbirleri yanında mevcut ziraat arazisinin başka maksatlar için kullanılmasında dikkatli olmak ta büyük önem taşır.

Ziraat arazilerinin gaye dışında kullanılma yerleri genellikle şöyledir :

- a) Köy kasaba ve şehirlerin kurulması ve genişletilmesi ile işgal edilen sahalar.
- b) Endüstriyel alanlar.
- c) Kiremit, tuğla, kum ocaklarının bulunduğu yerler.
- d) Kara ve demiryolları güzergâhları.
- e) Hava alanları.
- f) Turistik yerler.
- g) Millî savunma ihtiyaçları için ayrılan alanlar.
- h) Tabiat parkları.
- i) Stadyum, hipodrum sahaları.
- j) Elektrik yüksek gerilim hatlarının geçtiği yerler.
- k) Barajlar, göletler, sulama, drenaj kanallarının kapladığı sahalar.

Artan nüfus ve gelişen şartlara paralel olarak bu kullanmalar ziraat arazisi aleyhine genişlemektedir. Geçmişte tepeler üzerine, bir adaya, ulaşılması güç sahillere veya bataklıklar ortasına kurulan şehirler, bugün ileri teknolojinin icaplarına uyularak ve tabii korunma endişesinden uzak olarak devamlı bir şekilde Ziraat arazisine doğru yayılmaktadır. Modern şehirlerin gereği olarak; ulaşım ağları, hava ve deniz limanları, dinlenme sahaları, suni su satırları en iyi tarım alanlarının aleyhine büyümektedir.

Memleketimizde arazilerin ziraat dışında kullanılması ile ilgili hizmetlerin lüzumsuzluğu veya bu hizmetlere lüzumundan fazla yer verildiği iddia edilemez. Memleketimizin kalkınmış ülkeler yanında yer alabilmesi için bu hizmetler elbette gelişecek ve bu hizmetlere bir kısım arazi tefrik edilecektir. Ancak bugün bu hizmetlere ayrılan arazilerin isabetli seçilmediği ve bunları isabetli seçme yolunda bir gayretin ve hatta böyle bir düşüncenin bulunmadığı da bir gerçektir. Aynı hizmetler büyük bir kısım itibariyle zirai potansiyeli düşük, hatta ziraate tamamen elverişsiz araziler üze-

rinde de yapılabilir. Bu itibarla, ileride telâfisi mümkün olmayacak kayıplara uğramadan ve halen uğramış bulunduğumuz kayıpları da bulunduğu noktada durdurmak için memleketimizde, arazi kaynaklarımızı daha bilgili ve daha isabetli olarak kullanmak demek olan «Arazi Kullanma Plânlaması» fikrinin ve tatbikatının bütün özel ve devlet sektörü kuruluşlarınca benimsenmesi gerekmektedir.

Tarım arazilerinin gerektiğinde başka maksatlar için kullanılması mümkün ve gayet kolay olduğu halde, başka maksatlara tahsis edilmiş arazilerin tekrar tarıma alınması, üzerinde kurulmuş bulunan tesislerin niteliğine de bağlı olmak üzere, çok defa imkânsızdır. Bu sebeple bugün cömertce harcanan tarım arazileri, ileriki generasyonların bizleri kınamasına sebep olacaktır.

Topraklarını tanımayan, korumayan veya en verimli bir şekilde kullanamayan milletler bilmiyerek veya düşünmeden geleceklerini baltalamaktadırlar. Geleceğini düşünen milletlerin mühendisleri, mimarları, şehir plâncıları ve idarecileri, toprakları niteliklerine uygun bir sistem ve plân dahilinde kullanmak zorunluğunu duymuşlar ve bunun için gerekli «Arazi Kullanma Plânlaması»nı kabul edip desteklemişlerdir. Bizde de aynı gelişmeye şiddetle ihtiyaç vardır.

Memleketimizde Ziraat Dışına Arazi Kaçırmadan Doğan

Kayıplar :

Araziyi «Tabiatın insanlara orijinal ve tükenmeyen hediyesi» olarak tarif ederler. Toplumun ömrü ile ilgili olan, dolayısıyla kamu malı niteliğindeki bu hediyein değeri onun talep edilmesine göre artar veya azalır. Serbest piyasa ekonomisinde arazi, üzerinde bulunan bitkisel veya hayvansal üretimin veya gayri menkulun yıllık gelirine göre fiat bulur. Eğer söz konusu gayri menkul kamu yararına ise, üretken olmıyan bir nitelik taşıyorsa, sosyal fayda dikkate alınır.

Ricordo'nun «Rant» teorisine göre, verimli arazi sınırsız ve nüfus az olduğu sürece toprağın değeri yoktur. Ancak daha az verimli topraklar kullanılmaya başladıktan sonra, iyi toprakların bir değer üstünlüğü veya «Rant»ı teşekkül eder.

Türkiye'de tüm olarak ziraat dışı kullanmalara tahsis edilen arazilerin sınırları ve değerleri üzerinde herhangi bir envantere henüz sahip bulunmamaktayız. TOPRAKSU Genel Müdürlüğüne

1966 yılında başlamış bulunan ve halen devam etmekte olan «Türkiye Geliştirilmiş Toprak Haritası Çalışmaları» bu konuya bir dereceye kadar ışık tutabilir.

Ankara şehri ve civarında yapılan bir etüd ve araştırmadan faydalanılarak yurd ölçüsünde bir tahmin yapmağa çalışacağız. Ekli haritada görüleceği üzere, Ankara'da arazi sınıfı tesbit edilemeyen kesif iskân sahası 9.605 hektar, muhtemel gelişme sahalarındaki I-IV. sınıf arazi 19.552 hektar, V. sınıf arazi 245 hektar, VI., VII. sınıf arazi 6.180 hektar genişliğindedir. Görüleceği üzere, iskân sahaları, gelişme kolaylığı dolayısıyla ve sair şehircilik hizmetleri bakımından I-IV. sınıf arazilere doğru daha çok yayılma istidadı göstermektedir. Halbuki tesis masrafı belirli bir ölçüde yüksek olsa bile, iskân sahasını V-VII. sınıf arazilere kaydırmak suretiyle iyi vasıflı arazilerin tarımsal üretim dışına itilmemesi gerekirdi. Haritada işaretlenmiş bulunan Ankara İmar plânındaki Belediye hudutları dahilinde kalan sahalara için de aynı neticeye varmak mümkündür. Bu durum karşısında, imar plânlarının hazırlanmasında ziraat arazilerinin korunması üzerinde hiç durulmadığı anlaşılmaktadır.

Halen şehirlerimizde yaşayan nüfusun 150-200 kişi/ha yoğunlukta olduğu farzedilirse, bunlar için 50.000-67.000 hektarlık alan kapatılmış durumdadır. 1985 yılında şehirlerin 150.000 - 200.000 hektarlık, 2000 yılında ise, (toplam nüfusun % 50 sinin şehirlerde oturacağı var-sayımına göre) 367.000 hektarlık bir alanı kapatacağı hesaplanabilir. Yukarıdaki miktarlara yollar, hava alanları, endüstriyel alanlar ve diğer ziraat dışı kullanışlar da katıldığında, bu alanların 1985 de 500.000 ha'a, 2000 yılında 750.000-800.000 hektara baliğ olacağı hesaplanabilir. Gelecekte şehirlerimizin, eldeki mevcut bulgulara göre, I-IV. sınıf arazilerimizin üzerinde kurulduğu düşünülürse, 1961 sabit fiatları ile, 1985 yılında 1,5 milyar TL. 2000 yılında ise 2,5 milyar TL. na kadar bir yıllık millî gelir kaybı olacaktır. İleriki yıllardaki fiat artışları ile bu miktar bir kaç katına çıkabilir. Ziraat dışında kullanılan arazilerin tekrar ziraate dönüşümü mümkün olmadığına göre, bir yıl için tesbit edilen bu miktarın uzun yıllar itibariyle ne kadar büyük rakamlara baliğ olacağı kendiliğinden ortaya çıkar.

ARAZİ KULLANMA PLÂNLAMASI :

Bir çok memleketlerde yakın geçmişte ziraatle işgal eden küçük bir köy veya kasaba, bugün bir endüstri merkezi haline gelmiş

bulunmaktadır. Gelişen endüstri faaliyetine paralel olarak bu yerlerde nüfus birden bire büyük artışlar göstermektedir. Artan bu nüfusa daha çok ve daha geniş yerleşim yeri, eğlence sahaları ve sair sosyal ihtiyaçlar için arazi tefriki gerekmektedir. Yeniden doğan bu şehirler, sanayileşme yönünden, elbette memleket için iyi ve sevindirici bir gelişme sayılırlar. Ancak hızla büyüyen bu şehirler için ihtiyaç duyulan arazi, çoğu, kez iyi ziraat arazilerinden alınmak suretiyle telâfisi mümkün olmıyan toprak kayıplarına sebep olunmuştur. Bu durumu hemen her memlekette görmek mümkündür. Memleketimizde Karadeniz Ereğlisi ve İstanbul - İzmit arası buna iyi bir örnek teşkil eder.

Bu yöndeki gelişmelerin, bir gün uluslarını açlık denen büyük tehlike ile karşı karşıya bırakabileceğini anlıyan memleketler, arazilerini sınıflara ayırarak kamu için en verimli bir sistem dahilinde kullanmak üzere yoğun çalışmalara başlamışlardır. «Arazi Kullanma Plânlaması» denen bu çalışmalar Toprak etüdlerine dayanmıştır. Yurt çapında yapılan bu etüdler sonunda teferruatlı toprak haritaları geliştirilmiştir. Bu haritalar geniş yorumları da ihtiva etmektedirler. Yorumlar genellikle,

- Şehir gelişim plânları bakımından,
- Hava alanları, kara ve demir yolları, parklar, yeşil sahalardan, yerlerinin seçilmesi ve geliştirilmesi bakımından,
- Arazilerin sel teşekkülüne sebep olma durumu bakımından,
- İnşaat malzemesi temini bakımından,
- Her türlü fabrika ve benzeri sanayi tesislerinin kurulacağı yerlerin seçilmesi bakımından,
- Eğlence yerleri ve turistik sahaların seçim ve geliştirilmesi bakımından,
- İskân tiplerinin tayini bakımından, yapılmaktadır.

«Arazi Kullanma Plânlaması» yönündeki ilk çalışmalar Amerika Birleşik Devletlerinde yapılmıştır. Bu memleket henüz pulluk altına almak lüzumunu hissetmediği geniş bir arazi varlığına sahip olmasına rağmen, çöl niteliğindeki arazilerini bile milyonlarca dolar harcıyarak sulamak suretiyle, ziraate sokmakta ve bununla da yetinmiyerek ziraat arazilerinin gaye dışında kullanılmasını önlemeye çalışmaktadır. Yapılan hesaplara göre, Amerikada 1980 yılına kadar daha 16.6 milyon hektar arazinin ziraî hizmetten şehir-

cilik ve sanayileşme hizmetlerine aktarılması lâzım geleceği tahmin edilmiştir. Amerika için de olsa bu, hayli kabarık bir rakamdır. Şimdi Amerikanın çeşitli alanlardaki teknik adamları, bu iki ihtiyaç arasında en elverişli noktayı tesbit etmek ve bu işi ziraat istihsale en az zarar verecek şekilde plânlamak için işbirliği halinde çalışmaktadırlar.

Dünyanın en büyük ülkelerinden bir diğeri olan Rusya'da da durum aynıdır. Bu ülkede 65 yıl önce başlamış bulunan toprak etüd faaliyetlerinin hemen ardından ve 45-50 yıldan beri araziler «arazi kullanma plânlaması» esaslarına göre kullanılmakta ve şehirleşme veya sanayileşmeye hasredilen arazilerin ziraate hiç uygun olmayan veya en az uygun olan araziler olmasına sureti katiyede ve plânlı bir şekilde dikkat edilmektedir. Rusyanın iklim karakteri sebebiyle sahip bulunduğu arazilerin ziraate elverişli olanları, Amerika ile kıyaslanınca, daha sınırlı olduğundan, arazi kullanma plânlamasında daha da dikkatli ve hesaplı bir tutum izlenmektedir.

Bu ülkeler dışında, Avrupa ülkelerinde de araziler uzunca senelerden beri plânlı bir kullanmaya tabi tutulmuş bulunmaktadır. Örneğin; İspanya, İtalya, Fransa, Almanya, Yugoslavya Güney Amerika ülkeleri arasında da arazilerini plânlı olarak kullanan ve bu kullanmaya seneler evvel başlamış bulunan ülkeler vardır.

Almanyada ziraat arazilerinin korunması gayesiyle alım satım işlemleri, Tarım Bakanlığının müsaadesine bağlı bulunmaktadır. Tarım Bakanlığı çiftçi olmıyan kimselere veya tarım dışında kullanılmak üzere arazi satın almak isteyenlere satış müsaadesi vermemekte veya çok şartlı ve istisnai hallerde müsaade etmektedir. Diğer taraftan nüfusuna nazaran arazisi dar olan Hollânda, denizi doldurmak suretiyle arazi kazanma yoluna gitmektedir.

II. Dünya harbi eşiğinde müstemlekelerinden gıda maddesi ithal edememe durumu ile karşılaşan İngilterede iyi karakterde tarımsal araziye muhafaza etmek hayati bir mesele olmuştur. İngilterede Tarım Bakanlığı ile Şehir ve Kır Plânlama Bakanlıkları, 1938-1942 yılları arasında İngilterenin tümünü kapsayan arazi kullanma ve arazi kullanma kabiliyet haritalarını hazırlamışlardır. Böyle bir çalışmadan maksat; hem tarıma tahsis edilen alanlarda harp yılları boyunca yeterli ve çeşitli besin maddelerinin üretimini sağlamak, hem de tarım dışı kullanışlarda ziraate daha az elverişli sahalara varlığında, iyi tarım arazilerinin kullanılmasını sınırlamak idi.

İngilterede de II. dünya harbinin zorlayıcı şartları ortadan kalkmış olmasına rağmen, 1946 yılında çıkarılan özel bir kanunla I. sınıf arazilerin mutlak surette ziraate bırakılması şartı konmuş ve diğer sınıflardan hangilerinin şehirselleştirilmesi, hangilerinin dinlenme sahasına tahsis edileceği belirtilmiştir.

Memleketimiz için gerekli tedbirler :

Memleketimizde plânlı bir arazi kullanması olmadığı gibi, böyle bir fikir dahi teessüs etmemiştir. Genişliyen iskân faaliyetlerimiz, hızla gelişen sanayi tesislerimiz, artan ulaşım ihtiyaçlarımızı karşılamak için inşa edilen hava alanlarımız, kara ve demiryollarımız spor faaliyetleri için yapılan tesisler, her yıl artan sayıda yurdumuza gelmekte olan turistler için kurmakta olduğumuz çeşitli turistik tesisler, Millî Savunma ihtiyacı olan tesislere ayrılan sahalar, bir plânsızlık ve keyfi gidiş içinde hep ziraat arazilerimiz ve bunların en iyi nitelikte olanları aleyhine bir yayılma göstermektedir. Bu gidişin tabii sonucu olarak bilhassa şehirler çevresindeki sebzeçilik ve meyvelikler yerlerini ya bir apartmana, ya bir fabrikaya, bir spor alanına, hipodroma, turistik ve benzeri bir tesise bırakmış, veya en iyi ziraat arazilerimiz üzerine ya bir hava alanı, ya kara veya demiryolu oturmuş, ya da bunlar kiremit, tuğla, kum-ocağı, olarak işletilmek suretiyle taşıyıp götürülmüştür.

Türkiye olarak arazi varlığımız bu nevi kayıpları daha fazla göze almamıza ve bugünkü duruma seyirci kalmamıza imkân verecek bir zenginlikte ve yeterlikte değildir. O halde memleketimizde de yapılacak iş en kısa bir zamanda Arazi Kullanma Plânlanmasını gerçekleştirmektir. Bu maksatla TOPRAKSU Genel Müdürlüğü tarafından 14 yıldan beri yapılagelmekte olan modern toprak etüdlerinden ve bunlara ait haritalardan ve yorumlardan mümkün olan nisbette faydalanmalıdır. Bu etüdlere daha detaylı ve şümulü olarak devam ettirilmesini ve bir an evvel bitirilmesini mümkün kılacak teknik eleman ve ekipman ihtiyaçlarının karşılanması; yurt ekonomisi için en önemli yatırımlardan biri olarak kabul edilmelidir.

Bu çalışmalar devam ederken tarım dışında kullanılacak arazileri, kullanılma gayelerine göre sınıflayan ve uygulamada bu sınıflamaya riayeti sağlayan bir kanun tasarısı hazırlanıp bir an önce parlamentodan çıkarılmalıdır. Bu kanunda birinci sınıf ziraat arazisinin hiç bir suretle başka maksatlara tahsis edilmeyeceği belirtilmelidir.

Ancak, uygulayıcılar tarafından benimsenmeyen kanunların açık kapıları bulunduğundan ve böylece iltimas ve adam kayırma gayretleri yüzünden maksat hasil olamayacağından, her şeyden önce kanunun millî bir karakter taşıdığına, dolayısıyla ihanet edilmesi gerektiğine ilgilileri ve kamu oyunu içten inandırmak lâzımdır. Bu yapılabildiği takdirde, yukarıda sözünü ettiğimiz kanun çıkmadan dahi, mevcut selâhiyetlere dayanılarak plânlı bir arazi kullanmasına geçilebilir. Gerçekten, ziraat arazilerinin başka maksatlar için kullanılmasından kanunen sorumlu devlet dairelerinin bu sorumluluklarını arazi kullanma prensiplerine uygun olarak düzenlemeleri mümkündür. Bununla yakından ilgili kanunî hükümler aşağıda özetlenmiştir.

a) 7116 sayılı İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkındaki kanunla bu Bakanlığa «yurdun bölge, şehir, kasaba ve köylerinin harita imar plânlarını hazırlatmak, imar için her türlü tedbirleri almak ve bunların tatbikini temin etmek,

b) 4759 sayılı kanunla İller Bankasına «İl özel idareleri ile belediye ve köy idarelerinin ve bu idarelerin kuracakları birliklerle adı geçen idarelere bağlı, tüzel kişiliği haiz olan veya olmayan ve katma bütçeli idare ve kurumların imar işleriyle ilgili konularla uğraşmak ve bu cümleden olmak üzere mevzu bahis idare ve kurumların yapacakları mahallî kamu hizmetleriyle ilgili, tesisler, yapılan ve diğer işler vücuda getirilmesini kolaylaştırmak, şehir, kasaba ve köylerin kuruluş ve imarı yolundaki plân ve programların gerçekleştirilmesini desteklemek amacıyla kredi sağlamak,

c) 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkındaki kanun bu Genel Müdürlüğe «Devlet yolları ağına giren yol ve köprüleri seçip teklif etmek, yol güzergâhlarını tayin ve tesbit eylemek ve değiştirmek, hazırlıyacağı plânlara göre yolları ve köprüleri inşa ve ıslah etmek,

d) 3611 sayılı Nafia Vekâleti Teşkilât ve Vazifelerine dair kanunla Bayındırlık Bakanlığına,

— Devletçe yaptırılmakta olan ve yaptırılması mutasavver bulunan demir yollarının istikşaf, etüd, aplikasyon ve inşaat işlerini yapmak,

— Askerî, iktisadî ve idarî bakımdan devletçe lüzum görülecek millî şoseler, vilâyetlerin birinci derecede ehemmiyetli yol şebekelerini yapmak,

— Muvazenei Umumiyyeye dahil dairelere ve müesseselere ait

bilûmum bina ve tesisat proje ve keşiflerini doğrudan doğruya yapmak veya yaptırmak, inşaatları ve esaslı tamirleri yapmak,

e) 1580 sayılı Belediye Kanunu ile Belediyelere,

— Belediye hudutları dahilinde orman, tarla, harman, bağ, bahçe, kuru, çayır ve mer'aları ve alelumum araziye hasardan muhafaza etmek,

f) 6 Haziran 1317 tarihli taş ocakları nizamnamesi ile mahalî idarelere hali arazide açılacak ocaklara ruhsat vermek,

g) 6200 sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunla bu teşkilâta,

— Sulama tesislerini kurmak...

— Akar sularda ıslahat yapmak ve icap edenleri seyrüsefere elverişli hale getirmek,

h) 7457 sayılı Toprak Su Genel Müdürlüğü Teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunla bu genel müdürlüğe,

— Sulama suyu ihtiyacı saniyede 500 litreye kadar olan suların tesislerini kurmak ve işletmelerini sağlamak, aynı mahiyette evvelce yapılmış tesisleri ikmal, ıslah ve tevsi etmek ve işletilmelerini sağlamak,

— Toprakların verimlilik, sulama, drenaj, açma, ıslah, arazi tevhidî ve kullanılabilme kabiliyetleri bakımından her türlü etüd ve toprak tahlilleri ile sınıflandırılmasını ve toprak haritalarını yapmak,

i) 265 sayılı Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Kanunu ile Turizm Genel Müdürlüğüne,

— Yurdumuzun turistik imkânlarını değerlendirecek ve turizmi geliştirecek her türlü etüd ve plânların hazırlanması ve bunların uygulanması ile ilgili bütün işleri yapmak,

— Turizm endüstrisi ve teşebbüslerinin tesis ve işletme esaslarını tesbit etmek,

gibi görevler verilmiştir.

Yukarıda belirtilen kuruluşlar kanunlarla verilen görevlerini yaparken ve yetkilerini kullanırken yeni iskân sahalarının, sanayi sitelerinin, kara ve demiryollarının, hava alanlarının, turistik yerlerin, tabiat parklarının, barajların, sulama tesislerinin, stadyum,

BAYLAN BASIM ve CİLTEVİ
Tel : 12 52 95 — ANKARA